

UZASADNIENIE

ODSTĄPIENIA OD PRZEPROWADZENIA STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA PROJEKTU „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY CHOSZCZNO NA LATA 2017 - 2020, Z PERSPEKTYWĄ DO 2024 R.”

Biorąc pod uwagę, że działania uwzględnione w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Choszczno na lata 2017 - 2020, z perspektywą do 2024 r.” (zwanym dalej POŚ), stanowiącym kontynuację „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Choszczno na lata 2010-2013 z perspektywą do roku 2017”, nie powinny negatywnie oddziaływać na środowisko, w tym na zdrowie ludzi, a dokument obejmuje obszar zlokalizowany w granicach administracyjnych gminy Choszczno, stwierdza się, że spełnia on przesłanki określone w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1405), co pozwala na odstępianie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Przy rozważaniu możliwości odstępiania od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zostały wzięte pod uwagę uwarunkowania wynikające z art. 49 ww. ustawy, czyli:

1. CHARAKTER DZIAŁAŃ PRZEWIDZIANYCH W DOKUMENCIE, W SZCZEGÓLNOŚCI:

a) Stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć.

POŚ z założenia jest dokumentem koncepcyjnym, zawierającym ogólne informacje na temat szeroko pojętej ochrony środowiska na terenie gminy. Stanowi on motywację do podejmowania działań w zakresie ochrony środowiska, adekwatnych do zidentyfikowanych obszarów problemowych. Nie ustala się w nim jednakże warunków realizacji poszczególnych przedsięwzięć, a jedynie określa ramy czasowe, w jakich powinny zostać wykonane, by osiągnąć cele związane z poprawą stanu środowiska na terenie gminy Choszczno. Program sam w sobie nie jest podstawą do przystąpienia do wykonania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, o których mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 71). Zapisy POŚ są wyłącznie narzędziem zachęcającym do inicjowania poszczególnych kierunków działań i promującym politykę ochrony środowiska.

Zgodnie z „Wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” (Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2 września 2015 r.) POŚ powinien określać cele, kierunki interwencji i zadania, ich harmonogram oraz środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno-ekonomiczne i środki finansowe. W POŚ określono zatem szerokie ramy realizacji ujętych w nim działań, lecz dotyczące przede wszystkim zagadnień horyzontalnych i aspektu formalnego. Zawarte w POŚ rekomendacje co do zasad prowadzenia lokalnej polityki ochrony środowiska będą dawać zainteresowanym podmiotom wskazówki odnośnie stosowania i podejmowania różnorodnych działań związanych z poprawą stanu środowiska w ramach wyznaczonych obszarów interwencji i zgodnych z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Zgodnie z założeniami do opracowania POŚ, ujęto w nim 10 obszarów interwencji oraz główne cele, kierunki interwencji i zadania szczegółowe. Dokument obejmuje następujące obszary interwencji i główne cele wraz z kierunkami interwencji, wyznaczonymi w ich obrębie:

1. Obszar interwencji 1 – Ochrona klimatu i jakości powietrza
Cel: Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu
Kierunek interwencji: Zmniejszenie zanieczyszczeń powietrza w gminie Choszczno
Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej
Cel: Osiągnięcie poziomu celu długoterminowego dla ozonu
Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji prekursorów ozonu
2. Obszar interwencji 2 – Zagrożenia hałasem
Cel: Poprawa klimatu akustycznego w gminie
Kierunek interwencji: Zarządzanie jakością klimatu akustycznego
Kierunek interwencji: Rozwój transportu o obniżonej emisji hałasu
3. Obszar interwencji 3 – Pola elektromagnetyczne
Cel: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi
Kierunek interwencji: Ograniczanie oddziaływania pól elektromagnetycznych
4. Obszar interwencji 4 – Gospodarowanie wodami
Cel: Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych
Kierunek interwencji: Poprawa stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych
5. Obszar interwencji 5 – Gospodarka wodno-ściekowa
Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej
Kierunek interwencji: Sprawny i funkcjonalny system sieci sanitarnych
6. Obszar interwencji 6 – Zasoby geologiczne
Cel: Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi
Kierunek interwencji: Ograniczanie presji związanej z wydobyciem kopalin
7. Obszar interwencji 7 – Gleby
Cel: Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu

- Kierunek interwencji: Zachowanie funkcji gleb
Cel: Zalesienia gruntów nieprzydanych na inne cele
Kierunek interwencji: Zalesienia w obrębie nieużytków
8. Obszar interwencji 8 – Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów
Cel: Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami
Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami, sprawny system gospodarowania odpadami
9. Obszar interwencji 9 – Zasoby przyrodnicze
Cel: Zachowanie różnorodności przyrodniczej i krajobrazowej
Kierunek interwencji: Ochrona różnorodności przyrodniczej i krajobrazowej
Cel: Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej
Kierunek interwencji: Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych
10. Obszar interwencji 10 – Zagrożenia poważnymi awariami
Cel: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii
Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii
Kierunek interwencji: Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych

Na podstawie przeprowadzonych analiz dostępnych dokumentów strategicznych i rozwojowych oraz rozpoznania wśród zainteresowanych podmiotów, w POŚ określono zestaw zadań szczegółowych, których realizacja będzie służyła osiągnięciu wyznaczonych celów. Są to zarówno działania inwestycyjne, jak i nieinwestycyjne („miękkie”). Będą to tzw. zadania własne realizowane przez Gminę Choszczno, jak też tzw. zadania monitorowane, rekomendowane dla zainteresowanych podmiotów zewnętrznych, czyli interesariuszy programu (jednostki administracji publicznej, instytucje, organizacje pozarządowe, inspekcja ochrony środowiska, przedsiębiorstwa komunalne, przedsiębiorcy prywatni, zarządcy budynków mieszkalnych, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, zarządcy infrastruktury drogowej, kolejowej, elektroenergetycznej, wodno-ściekowej i przeciwpowodziowej, właściciele gruntów, itp.).

Zadaniem POŚ jest realizacja polityki ochrony środowiska, rozumianej jako zespół działań mających na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, zgodnie z art. 13 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 519 ze zm.).

b) Powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach.

POŚ odzwierciedla przede wszystkim wytyczne krajowej polityki ochrony środowiska, która została określona w Strategii „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko - perspektywa do 2020 r.”, przyjętej uchwałą Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2014 r. (M.P. z 2014 r., poz. 469). Celem głównym Strategii jest zapewnienie wysokiej jakości życia obecnych i przyszłych pokoleń z uwzględnieniem ochrony środowiska oraz stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju nowoczesnego sektora energetycznego, zdolnego zapewnić Polsce

bezpieczeństwo energetyczne oraz konkurencyjną i efektywną gospodarkę. Celami szczegółowymi Strategii są natomiast:

1. zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska,
2. zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię,
3. poprawa stanu środowiska.

W następnej kolejności gminny POŚ jest spójny w swoich ustaleniach z programami ochrony środowiska wyższego rzędu, tj. z:

1. Wojewódzkim programem ochrony środowiska – wyznaczone obszary interwencji oraz wszelkie cele, kierunki interwencji i zadania przewidziane do ujęcia w POŚ są zbieżne z wytycznymi „Programu ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do 2024”, przyjętego Uchwałą Nr XVI/298/16 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15.11.2016 r.
2. Powiatowym programem ochrony środowiska – aktualnie projekt „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2017 - 2020, z perspektywą do 2024 r.” jest na etapie przed jego uchwaleniem. Na potrzeby opracowania niniejszego POŚ wykorzystano projekt ww. dokumentu udostępniony przez Starostwo Powiatowe w Choszcznie. POŚ uwzględnia wszystkie zadania ujęte w powiatowym programie ochrony środowiska i przewidziane do realizacji dla obszaru gminy Choszczno. Na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 519 ze zm.) projekt POŚ podlega opiniowaniu przez Zarząd Powiatu w Choszcznie.

W POŚ ujęto również ustalenia i zadania wynikające z innych dokumentów strategicznych i programowych uchwalonych na poziomie gminy, takich jak:

1. Wieloletnia prognoza finansowa Gminy Choszczno na lata 2017-2030 – przyjęta Uchwałą Nr XXI/173/2016 Rady Miejskiej w Choszcznie z dnia 21 grudnia 2016 r., z późn. zm.
2. „Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Choszczno na lata 2017-2023” – przyjęty Uchwałą Nr XXX/221/2017 Rady Miejskiej w Choszcznie z dnia 27 września 2017 r.
3. „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Choszczno” – przyjęty Uchwałą Nr XV/129/2016 Rady Miejskiej w Choszcznie z dnia 19 maja 2016 r.

c) Przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska.

POŚ jest narzędziem służącym realizacji polityki ochrony środowiska. Implementacja planowanych działań ma służyć wprost poprawie jakości środowiska w gminie Choszczno. Przyjęty POŚ, dzięki kontynuacji założeń dokumentu z poprzedniego okresu programowania, będzie istotnym czynnikiem wsparcia zrównoważonego rozwoju oraz wdrażania prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska. Projekt dokumentu został opracowany w ścisłej korelacji z unijnymi i krajowymi aktami prawnymi oraz dokumentami

programowymi, wyznaczającymi ramy dla strategicznych celów rozwoju na poziomie kraju, województwa, powiatu i gminy.

POŚ jest dokumentem, którego podstawowym celem jest określenie drogi danej jednostki do osiągnięcia celów w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju, ustalonych wcześniej na wyższych szczeblach – regionalnym, krajowym, międzynarodowym. Odstąpienie od wdrażania zapisów tych dokumentów oznaczałoby odstąpienie od obowiązku realizacji strategicznych celów polityki ochrony środowiska.

d) Powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska.

Przyjęte w POŚ rozwiązania muszą uwzględniać w pierwszym rzędzie działania prowadzące do zrównoważonego gospodarowania zasobami środowiska, poprawy stanu środowiska, poprawy stanu jakości powietrza, zapewnienia racjonalnej gospodarki odpadami i gospodarki wodno-ściekowej, przeciwdziałania zmianom klimatu i adaptacji do nich, zapobiegania klęskom żywiołowym oraz do zwiększenia bezpieczeństwa powodziowego mieszkańców. Jak przedstawiono w jednym z poprzednich punktów, obszary interwencji – wyznaczone w POŚ – odpowiadają powyższym wymogom. POŚ zawiera kierunki interwencji o charakterze wyłącznie prośrodowiskowym, dotyczące prowadzenia działań mających na celu poprawę stanu środowiska w zakresie wyznaczonych obszarów problemowych.

2. RODZAJ I SKALA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, W SZCZEGÓLNOŚCI:

a) Prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań.

Okres programowania przygotowanego POŚ obejmuje lata 2017-2020, z perspektywą do roku 2024. Uchwalenie programu przez radę gminy w ujęciu długofalowym będzie miało bezpośredni, pozytywny wpływ na jakość środowiska. Charakter projektowanego dokumentu z założenia jest proekologiczny, jednakże realizacja niektórych zamierzeń inwestycyjnych może skutkować wystąpieniem chwilowych oddziaływań środowiskowych na etapie ich realizacji. Będą to typowe presje występujące na etapie budowy, lokalnie, które przeminą wraz z zakończeniem prac budowlanych.

b) Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych.

Biorąc pod uwagę położenie gminy Choszczno z dala od granic kraju nie przewiduje się negatywnych oddziaływań realizacji ustaleń POŚ o charakterze transgranicznym.

Prawdopodobieństwo wystąpienia negatywnych oddziaływań skumulowanych należy uznać za w zasadzie nierealne i pomijalne, ponieważ POŚ nie obejmuje nowych zamierzeń inwestycyjnych o charakterze przemysłowo-produkcyjnym, których realizacja mogłaby doprowadzić do kumulowania się ujemnych presji środowiskowych. Można natomiast wskazać na oddziaływanie skumulowane w ujęciu pozytywnym, gdyż kompleksowe wykonanie działań, jakie zostały przypisane poszczególnym obszarom interwencji, z pewnością przyczyni się do znacznej poprawy stanu środowiska i tym samym warunków życia ludności.

c) Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska.

Realizacja działań ujętych w POŚ nie jest związana z możliwością wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi ani nie spowoduje zagrożenia dla środowiska. Charakter i rodzaj planowanych działań sprawia, że ich wykonanie nie spowoduje negatywnego oddziaływania na środowisko, a wręcz przeciwnie, przyczyni się do poprawy jego jakości. Zapisy POŚ odnoszą się tematycznie stricte do ochrony poszczególnych komponentów środowiska. Planowane działania, które mają pozytywnie wpłynąć na stan środowiska, niewątpliwie wpłyną dodatnio na zdrowie i bezpieczeństwo ludzi, jak również nie spowodują zagrożeń dla środowiska.

3. CECHY OBSZARU OBJĘTEGO ODDZIAŁYWANIEM NA ŚRODOWISKO, W SZCZEGÓLNOŚCI:

a) Obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystywanie terenu.

Nie przewiduje się negatywnego wpływu realizacji założeń projektowanego POŚ na obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadających znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwych na oddziaływania. Wszelkie działania ujęte w POŚ stanowią zapis takich kierunków interwencji, które mają na celu poprawę jakości środowiska.

Zgodnie z zasadami przygotowywania POŚ, cele, kierunki interwencji i zadania są określone na podstawie analizy aktualnej sytuacji i oczekiwanych zmian w środowisku. Brane są pod uwagę dostępne oceny stanu środowiska na danym obszarze (np. WIOŚ), tak by planowane rozwiązania były skorelowane z indywidualnymi potrzebami ochrony środowiska. Projektowane działania mają zapobiegać przekroczeniom standardów jakości środowiska oraz intensywnemu wykorzystywaniu wartościowych terenów.

b) Formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym.

Na terenie gminy Choszczno ustanowiono następujące formy ochrony przyrody (na podstawie Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody <http://crfop.gdos.gov.pl/>, Geoserwisu GDOŚ <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> oraz materiałów tut. urzędu):

- Obszar o Znaczeniu dla Wspólnoty Natura 2000 „Dolina Iny koło Recza” PLH320004,
- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Lasy Puszczy nad Drawą” PLB320016,
- Obszar Chronionego Krajobrazu „D” (Choszczno-Drawno),
- Obszar Chronionego Krajobrazu „F” (Bierzwnik),
- Użytek ekologiczny „Niebieski korytarz ekologiczny koryta rzeki Iny i jej dopływów – VI”,
- Pomniki przyrody.

Z racji przedmiotu i charakteru ustaleń POŚ planowane działania inwestycyjne będą realizowana na terenach już zurbanizowanych, zabudowanych, zainwestowanych i przekształconych. Z powyższych względów nie przewiduje się wystąpienia negatywnego wpływu na istniejące formy ochrony przyrody. Ponadto proponowane zadania ochronne i wzbogacające bioróżnorodność biologiczną przyczynią się do poprawy lub zachowania właściwego stanu siedlisk gatunków fauny i flory oraz siedlisk przyrodniczych.

PODSUMOWANIE

Na podstawie art. 48 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1405), przystępując do opracowywania POŚ, Burmistrz Choszczna wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie i do Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie o zaopiniowanie możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektowanego dokumentu. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie w piśmie z dnia 20 listopada 2017 r., znak: WOPN-OS.410.327.2017.KM, stwierdził, iż dla dokumentu istnieje możliwość odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie pismem z dnia 22 listopada 2017 r., znak: NZNS.7040.1.123.2017, wyraził opinię, że dla dokumentu nie jest konieczne przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Biorąc pod uwagę powyższe opinie oraz fakt, że realizacja ustaleń „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Choszczno na lata 2017 - 2020, z perspektywą do 2024 r.” nie spowoduje negatywnego oddziaływania na środowisko, lecz będzie służyła realizacji polityki ochrony środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, przy uwzględnieniu powyższych uwarunkowań wynikających z art. 49 ww. ustawy, odstąpiono od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

BURMISTRZ

mgr Robert Adamczyk